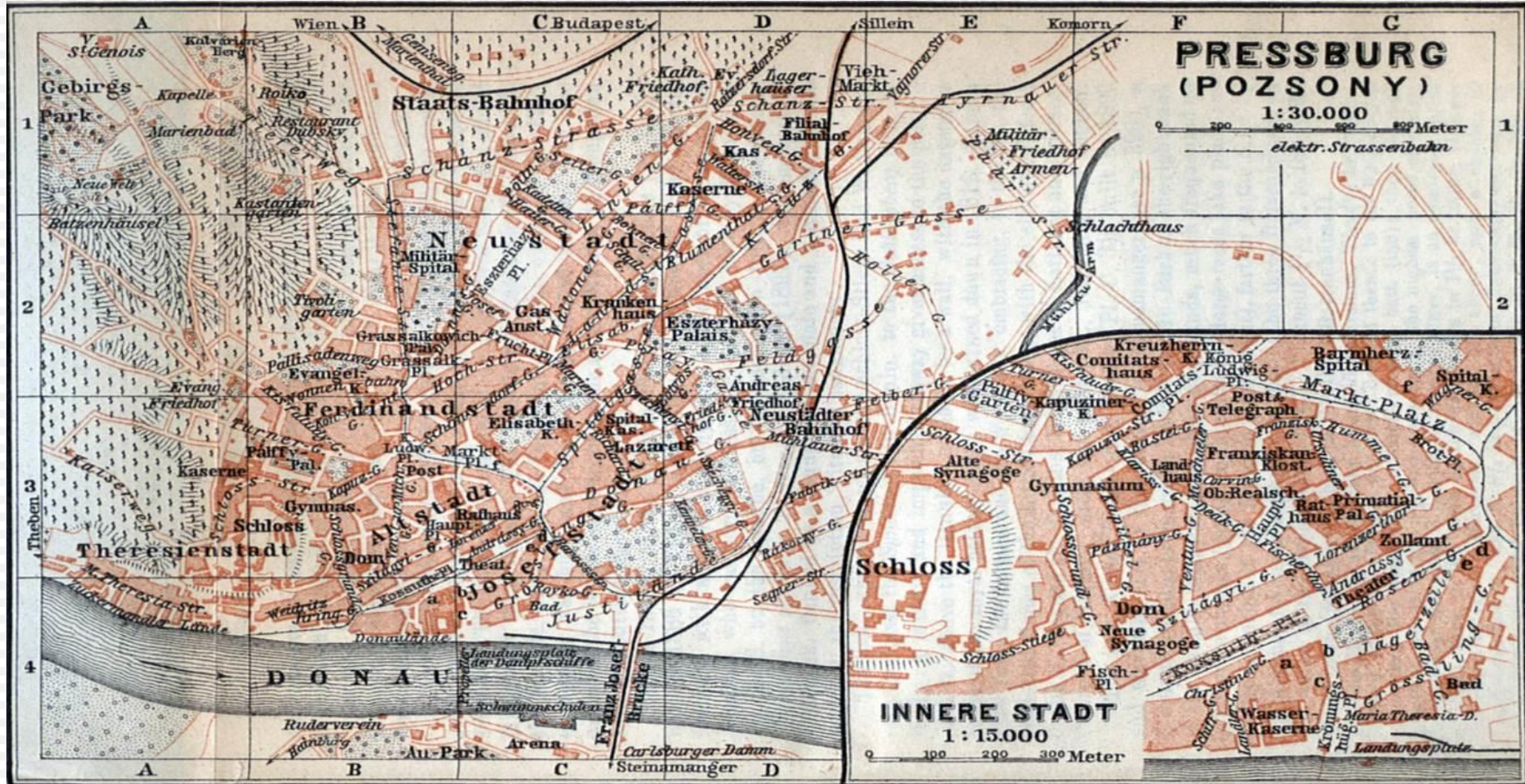


Štandardizácia geografických názvov





UNITED NATIONS CONFERENCE ON THE
STANDARDIZATION OF GEOGRAPHICAL NAMES



ANNIVERSARY
1967 – 2017

- **Ekonomická a sociálna rada (ECOSOC)**
- **Konferencie Organizácie spojených národov (OSN)**
- **Skupina expertov OSN pre geografické názvy (UNGEGN)**
- **Lingvisticko-geografické regionálne skupiny**
- **Pracovné skupiny**
- **Riešiteľský tím pre Afriku**
- **Koordinátor pre toponymické návody**
- **Spolupráca s vedeckými inštitúciami**

Ciele Skupiny expertov OSN pre geografické názvy (UNGEGN)

Podpora:

- národných názvoslovných autorít
- odborného vzdelávania
- používania štandardizovaných názvov
- automatizovaného spracovanie údajov
- štandardizácie názvov cezhraničných objektov
- používať jednotnú terminológiu

Lingvisticko-geografické regionálne skupiny

1	Stredoafriická regionálna skupina	13	Regionálna skupina východnej, strednej a juhovýchodnej Európy
2	Východoafriická regionálna skupina	14	Regionálna skupina východnej Európy, severnej a strednej Ázie
3	Juhoafrická regionálna skupina	15	Regionálna skupina východného Stredozemia (okrem arabských krajín)
4	Západoafriická regionálna skupina	16	Francúzsky hovoriaca regionálna skupina
5	Arabská regionálna skupina	17	Indická regionálna skupina
6	Východoázijská regionálna skupina (okrem Číny)	18	Latinskoamerická regionálna skupina
7	Regionálna skupina juhovýchodnej Ázie	19	Severská regionálna skupina
8	Regionálna skupina Juhozápadnej Ázie (okrem arabských krajín)	20	Regionálna skupina juhozápadného Tichomoria
9	Baltská regionálna skupina	21	Portugalsky hovoriaca regionálna skupina
10	Keltská regionálna skupina	22	Románsko-helénska regionálna skupina
11	Čínska regionálna skupina	23	Regionálna skupina Spojeného kráľovstva
12	Holandsky a nemecky hovoriaca regionálna skupina	24	Regionálna skupina Spojených štátov a Kanady

13. Regionálna skupina Východná, stredná a juhovýchodná Európa



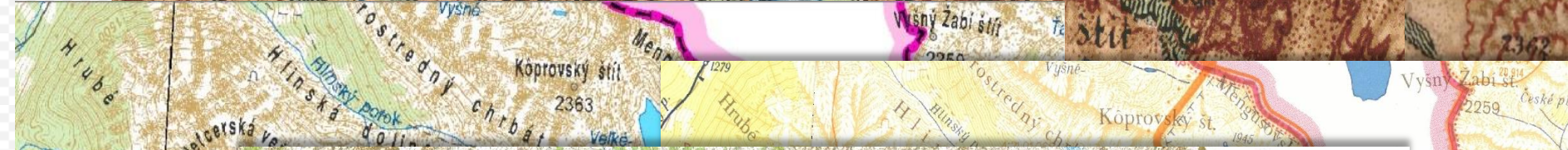
Pracovné skupiny UNGEGN

1	Pracovná skupina pre názvy štátov
2	Pracovná skupina pre toponymické databanky a pre toponymické slovníky
3	Pracovná skupina pre toponymickú terminológiu
4	Pracovná skupina pre propagáciu a financovanie
5	Pracovná skupina pre latinizačné systémy
6	Pracovná skupina pre toponymické kurzy
7	Pracovná skupina pre hodnotenie a implementáciu
8	Pracovná skupina pre exonymá
9	Pracovná skupina pre výslovnosť
10	Pracovná skupina pre geografické názvy ako kultúrne dedičstvo

Spolupráca s medzinárodnými vedeckými inštitúciami

Medzinárodná kartografická asociácia (ICA)
Internetové združenie pre pridelovanie mien a čísel (ICANN)
Medzinárodná rada pre onomastické vedy (ICOS)
Medzinárodná rada pre domorodé geografické názvy (ICIPN)
Medzinárodná hydrografická organizácia (IHO)
Medzinárodná organizácia pre štandardizáciu (ISO).
Panamerický inštitút pre geografiu a históriu (PAIGH)
Vedecký výbor pre výskum Antarktídy (SCAR)
Konzorcium Unicode
Medzinárodná telekomunikačná únia
Svetová poštová únia





Názvoslovné autority v SR

- **NR SR**- názvy krajov a okresov
- **Vláda SR**- názvy obcí
- **MV SR**- názvy častí obcí
- **Obec**- názvy ulíc a verejných priestranstiev
- **ÚGKK SR**- názvy geografických objektov z územia SR, z územia mimo SR, názvy mimozemských objektov, spôsob prepisu geografických názvov z iného než latinkového systému písma do latinky

Legislatívny rámec národnej štandardizácie

- **Zákon NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov , § 18**
- **Vyhláška Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 300/2009**, ktorou sa vykonáva zákon č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov, § 14 - § 17
- **Smernica na štandardizáciu geografických názvov, 2015**

Názvy geografických objektov z územia SR

- názvy vôd a vodných stavieb,
 - *napr. Orava (vodná nádrž), Orava (vodný tok), Kočkovský kanál*
- názvy jednotlivých kategórií chránených území,
 - *Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty, Národná park Malá Fatra*
- názvy jednotlivých útvarov vertikálneho členenia zemského povrchu,
 - *Šarišská vrchovina, Čertova dolina, Magurské sedlo*
- názvy špecifických sídelných objektov,
 - *Lieskovské kopanice (majer ...), Tichá dolina (katastrálne územie)*
- názvy historických, kultúrnych, účelových objektov,
 - *Bratislavský hrad (hrad), Starý zámok (zámok)*
- ostatné názvy,
 - *Nad záhradou (pole), Cerové rúbanisko (vinica)*

Názvy geografických objektov z územia mimo SR

- štátov, závislých území, oceánov a morí
 - *Belgicko, Belgické kráľovstvo, Česko, Česká republika, Kórejská ľudovodemokratická republika (KĽDR), Kórejská republika, Mjanmarsko, Mjanmarská zväzová republika, Francúzska Polynézia, Južný oceán, Trácke more*

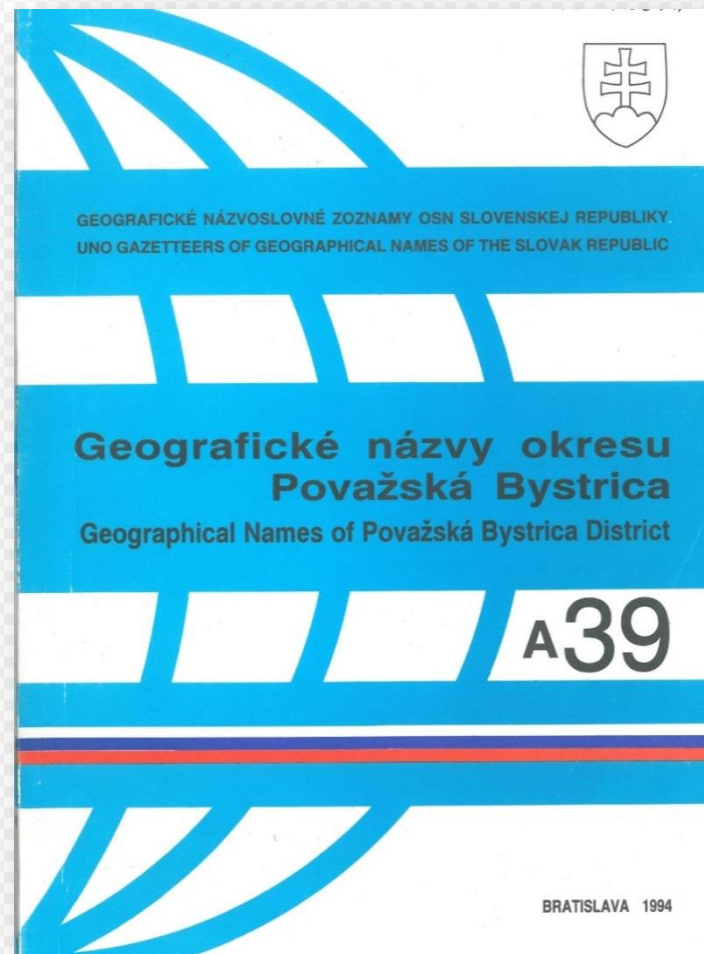
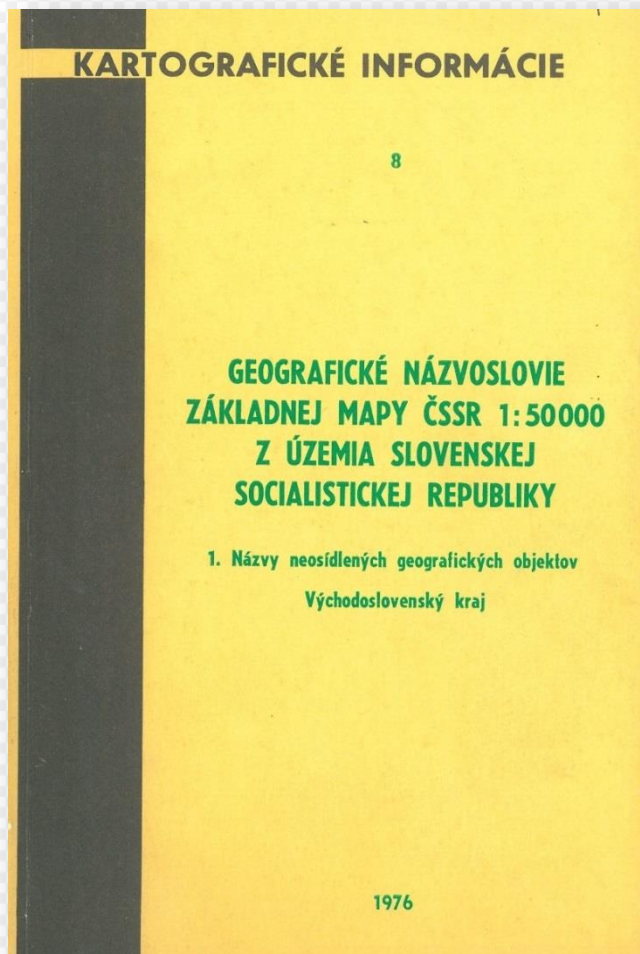
- chránených objektov, jaskýň, jazier, miest, močiarov, morí, mysov, oblastí, ostrovov, paniev, plošín, pobreží, pohorí, polostrovov, preliačín, prielivov, prieplavov, púští, riek, sediel, úžin, vodných nádrží, vodopádov, vrchov, zálivov
 - *Arabská púšť, Jutský polostrov, Larnacký záliv, Amazonská nížina*

Závaznosť

- pre vydavateľov kartografických diel
- odborných publikácií
- na používanie v tlači a iných prostriedkoch masovej komunikácie
- v úradnej činnosti orgánov verejnej správy

Názvoslovná komisia ÚGKK SR

- poradný orgán predsedu ÚGKK SR
- zriadená v roku 1970
- **1. sekcia** sa zaoberá názvami geografických objektov z územia SR
- **2. sekcia** sa zaoberá názvami geografických objektov z územia mimo SR



Zásady úpravy názvov

- Jeden objekt jeden štandardizovaný názov
- Maximálne tri plnovýznamové slová
- Pravopis viacslovných názvov
- Spôsob použitia číslíc

Zásady úpravy názvov

Upravujú sa

- **Hláskové nárečové podoby** napr. : *Šefranica* na *Šafranica*, *Hrunok* na *Grúnik*, *Jalšiny* na *Jelšiny*
- **Gramatické nárečové podoby** napr. : *V hubokém* na *V Hlbokom*, *Pod huru* na *Pod horou*
- **Nesprávne pravopisne, gramaticky alebo slovotvorne utvorené** napr. : *Klak* na *Kľak*, *Sysľova diera* na *Syslia diera*, *Vršatecké bradlá* na *Vršatské bradlá*

Neupravujú sa

- **Slovotvorné nárečové, archaické alebo územne obmedzené podoby** napr. : *Hlinište*, *Strážište*, *Búč*, *Chmeľník* , *Chmelinec*
- **Slovníkové nárečové, archaické alebo územne obmedzené podoby** napr. : *Palach*, *Zelnica*, *Debra*, *Magura*, *Kýčera*

Názvoslovné publikácie

Názvy hradov a zámkov SR

Názvy katastrálnych území SR

Slovenské vžitú názvy štátov a závislých území

Slovenské vžitú názvy geografických objektov ležiacich mimo územia SR

Názvy trigonometrických bodov z územia SR

Toponymický návod pre vydavateľov kartografických a iných diel

Názvy chránených území Slovenskej republiky

Slovenské vžitú názvy mimozemských objektov a zdanlivých obrazov na oblohe

Staršie slovenské názvy obcí Slovenskej republiky

Zásady používania názvov geografických objektov v cudzojazyčnom texte publikácií vydaných v SR

Zverejnenie vybraných zoznamov štandardizovaných názvov

- Názvy vrchov, dolín, priesmykov a sediel

- Názvy štátov

- Názvy geografických objektov z územia mimo SR

- Názvy katastrálnych území

- Názvy chránených území

- Názvy vôd

- Názvy hradov a zámkov

- Názvy mimozemských objektov

<http://www.skgeodesy.sk/sk/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/>

Zverejnenie dokumentov k činnosti

- Koncepcia rozvoja štandardizácie geografického názvoslovia v SR na roky 2011-2015
- Názvoslovná komisia Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
- Zoznam členov NK ÚGKK SR
- Názvoslovný zbor okresného úradu, katastrálneho odboru
- Prepis z ruskej cyriliky do latinky
- Prepis z bulharskej cyriliky do latinky
- Smernica na štandardizáciu geografických názvov
- Zoznam názvoslovných publikácií obsahujúcich štandardizované geografické názvy
- Toponymický návod pre vydavateľov kartografických a iných diel, 2010
- Seminár o štandardizácii geografického názvoslovia
- Zásady používania názvov geografických objektov v cudojazyčnom texte publikácií vydávaných v Slovenskej republike, 2012
- Rezolúcie prijaté na konferenciách OSN o štandardizácii geografických názvov
- Propagačný materiál týkajúci sa skupiny expertov UNGEGN
- Projektový zámer zosúladenia názvov z katastrálnych máp a názvov z lesníckych máp s databázou názvov ZBGIS

Databáza geografických názvov

- Tvorba 1995-2003
- Súčasť ZBGIS
- Súčasť ISGKK
- Aktualizácia- priebežne
- Správca- GKÚ BA
- Rozširovanie obsahu

Ďakujem za pozornosť!

eva.miklusova@skgeodesy.sk

